

Ποιος νίκησε τον θάνατο

/ [Γνώμες](#)

Πρωτοπρεσβύτερος π. Παντελεήμων Κρούσκος, Θεολόγος

Ο φόβος του θανάτου υπήρξε πάντα η τυραννία και και το μικρόβιο πού κατατρώνει την παγκόσμια σκέψη και δημιουργεί φορτία δυβάσταχτα στην ψυχή και δυσερμήνευτα κενά στον νου. Ο κάθε άνθρωπος, σκεπτόμενος ή μη, αδιάφορο για την ορθόδοξη θεολογία, γεννιέται με την κατάρρα αυτού του φόβου. Της αγωνίας ενός ταξιδιού πού λέγεται ζωή και πού καταλήγει σε μια άβυσσο δυσπρόσιτη και τρομαχτική: την σιγουριά του θανάτου. Οι φιλόσοφοι και οι μύστες, οι οποίοι επιχείρησαν να φθάσουν στην υπέρβαση ή την κατανόηση αυτού του φόβου με λογικά ή μηχανιστικά μέσα, τρελάθηκαν ή απελπίστηκαν και τέλος πίστεψαν ότι συμφιλιώθηκαν με την κατάρρα του θανάτου, συναντώντας τον ή αγνοώντας τον ή και ακόμα λατρεύοντας τον. Κανείς όμως δεν τον νίκησε.

Από αυτόν τον φόβο δεν εξαιρέθηκε ούτε ο έμπιστος μαθητής, αυτός πού ήταν

στον κύκλο των δώδεκα, αυτός πού έγινε αυτήκοος και αυτόπτης και μύστης σημείων και θαυμάτων, ακόμα και νεκραναστάσεων, αυτός πού ήταν έτοιμος να πεθάνει για τον Χριστό κάποτε. Ο Θωμάς της σημερινής περικοπής. Ο Θωμάς έζησε, διά τον φόβο των Ιουδαίων, μακρόθεν το θείο δράμα και σίγουρα είδε τον θάνατο πάνω στον σταυρό, την πλευρά την λογχευμένη, είδε την ταφή και το τέλος, όπως νόμιζε. Είδε το σκότος να κυριαρχεί προς στιγμήν παντοδύναμο, να καταπίνει τον ήλιο της δικαιοσύνης, είδε τα μεσσιανικά όνειρα να δύουν και να χάνονται μέσα σε έναν χαρισμένο τάφο. Και τάφος σημαίνει τέλος. Πέραν από τον τάφο δεν νίκησε κανείς.

Οι δυνάμεις του σκότους νίκησαν, η φυσική ροή επιβλήθη, οι ιουδαϊκές αρχές κατέπνιξαν το ευαγγέλιο, οι μαθητές διώκονται, οι θύρες κλείονται, η φωνή της αγάπης εσίγησε. Άρα η απελπισία πάντα νικά. Άρα ο θάνατος κυριεύει.

Μην βρίσκοντας κουράγιο να θρηνήσει καν τον διδάσκαλο του, απομακρύνεται και έτσι την στιγμή της ανάστασης, την στιγμή της υπέρβασης του λογικού, της μεγάλης ανατροπής και νίκης απουσιάζει, νικάται από τον φόβο και την απελπισία και χάνει την στιγμή πού ο Αναστημένος Χριστός παρουσιάζεται στους Δέκα και δίνει την Ειρήνη. Ειρήνη πνευματική αλλά και Ειρήνη καθησυχαστική, ότι όντως Χριστός Ανέστη, ότι όντως κατανικήθηκε ο θάνατος και ευτελίστηκε μια για πάντα η σιγουριά του και η λατρεία του. Γι αυτό και καταφεύγει σαν κάθε κοινός και αδύναμος άνθρωπος στην ασφάλεια του ρεαλισμού και της εμπειρίας: Αν δεν ψηλαφήσω δεν πιστεύω! Και ιδού μεθ' ημέρας οκτώ παρουσιάζεται Αναστημένη η Ειρήνη και πάλι και καθησυχάζει τον φόβο και την απελπισία. «Έλα και ψηλάφησε» και » μακάριοι αυτοί πού πιστεύουν χωρίς να δούν» . Για αυτό και η ομολογία. Ομολογία Χαράς και Υπέρβασης: Ο Κυριος μου και ο θεός μου! Είναι Κύριος ο νικητής του θανάτου, ο καθαιρέτης του φόβου και Θεός αυτός πού κατόρθωσε το ακατόρθωτο, άξιος να προσκυνείται και να δοξολογείται. Είναι ο ελευθερωτής όχι από τον φόβο και την σιγουριά του θανάτου μόνον, αλλά κύρια από αυτόν τον ίδιο τον Θάνατο.

Αναγνωριστικά τεκμήρια της ανάστασης, της πιστότητας ότι ο Αναστάς είναι ο Θεός, είναι οι πληγές από τον Σταυρό. Αυτές οι πληγές νίκησαν τον θάνατο. Μόνον όταν ένας Θεός έφθασε ως τα όρια του ανθρώπου, ταπεινώθηκε και κατέβηκε στον θάνατο, τότε νικήθηκε ο θάνατος. Ποτέ πριν. Ήταν ανάγκη λοιπόν ο Θεός να προσλάβει άνθρωπο. Να γευθεί θάνατο για να κατακρατήσει στην ουσία έναντι του θανάτου. Αυτές οι πληγές είναι η απόδειξη και η αποκάλυψη ενός κρυμμένου μυστηρίου. Όλοι ψηλάφησαν και αντίκρυσαν τον θάνατο. Κανείς όμως δεν παραδόθηκε εκούσια στον θάνατο για να τον νικήσει. Κανείς δεν υπήρξε Θεός εσαρκωμένος. Κανείς δεν υπήρξε Αγάπη για τους νεκρούς. Όλοι περιορισμένοι

νεκροί, που δεν μπόρεσαν είναι αγάπη οι ίδιοι στην ουσία τους.

Η ορθόδοξη πίστη λοιπόν, πού έχει στο κέντρο την Ανάσταση, την απόλυτη απελευθέρωση από την δυναστεία του θανάτου, είναι αποκάλυψη εμπειρική. Είναι συνάντηση με τον Αναστημένο, ο οποίος παρέχει την ειρήνη και προσκαλεί σε εμπειρική σχέση και σε ψηλάφηση και ονομάζει μακάριους, δηλαδή άγιους αυτούς που είναι αναπαυμένοι στην πίστη της ανάστασης, προτού δούν και ψηλαφήσουν.

Ο Χριστός δεν είναι απρόσιτος μετά την ανάσταση, δεν είναι αναπαυμένος σε θρίαμβο πανθεϊκό και υψηλά στον ουρανό, καταδυναστεύοντας την αιχμαλωσία. Γιατί αιχμάλωτος είναι αυτός ο ίδιος ο θάνατος και ο Χριστός για λογαριασμό του καθένα μας προσκαλεί να συνεορτάσουμε Αυτόν, πάσχα αιώνιον και να συμπατήσουμε τον θάνατο μαζί Του. Μας συναντά στο υπερώο, τουτέστιν στην Εκκλησία, πού είναι ο τόπος της ειρήνης, δηλαδή της συμφιλίωσης, του καθησυχασμού, της αποκάλυψης της βασιλείας Του, όπου έσχατος εχθρός κατηργήθη ο αρχαίος τύρρανος, ο θάνατος και ο φόβος του θανάτου. Σε αυτή την μυστηριακή σχέση , σε αυτό το συμφιλιωτικό πεδίο της Εκκλησίας και δη της μυστηριακής ζωής και του ορθόδοξου Ησυχασμού, ο Αναστάς είναι παρών και ψηλαφητός. Εκεί αίρονται τα κλείθρα κάθε απιστίας και έαρ μυρίζει, έαρ ζωοποιόν και πάσχα αιώνιον. Ας μετάσχουμε της εμπειρίας, συναναστημένοι με τον Χριστό. Η τελευταία πλάκα, το τελευταίο εμπόδιο πού κρατούσε δέσμια την ανθρώπινη φύση ήρθη και κατετροπώθη. Ας μετάσχουμε λοιπόν στην νίκη του Θεανθρώπου, στην εκδίκηση Του για το ανθρώπινο γένος όλων των εποχών, αγαλλομένω ποδί πάσχα κροτούντες αιώνιον.